

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА В РУСЛІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕНДЕНЦІЙ І ЗМІН

ННППФВК ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського

Анотація. В статті представлені особливості підготовки фахівців магістерського рівня вищої освіти галузі знань: 07 Управління та адміністрування; 073 Менеджмент. Управління освітнім закладом (за типом). Підкреслено важливість врахування сучасних освітніх тенденцій і змін в руслі ідей гуманізму. Представлено сфери професійної діяльності випускників магістерської програми. Наголошується на модернізації змісту, форм і методів управлінської діяльності у формуванні керівника нового типу.

Ключові слова: підготовка майбутнього фахівця, магістерська програма, менеджмент, реформування освіти, гуманізація, ціннісне ставлення до людини.

Abstract. The article presents the peculiarities of Master's Degree students training process on such specialties as 07 "Management and Administration"; 073 "Management of an Educational Establishments". An important role of modern educational tendencies and changes in terms of humanistic ideas is emphasized. The spheres of professional activity of Master's Degree graduates are presented. The importance of content, forms and methods of management modernization in the process of a new type of a manager's formation is emphasized.

Keywords: preparation of the future specialist, master's program, management, reforming of education, humanization, value attitude to the person.

Розбудова громадянського суспільства, інтеграція в світове співтовариство, визнання глобальних проблем людства актуалізують орієнтацію на особистість, її професіоналізм, моральність, визначають основні напрями реформування освіти, детермінують процеси пошуку ефективних шляхів навчання, що має здійснюватися відповідно до розроблених теоретичних і методичних засад, які ґрунтуються на сучасних освітніх парадигмах і концепціях; формування такої ціннісної сфери особистості, яка б виступала надійною основою повноцінного розвитку й самореалізації, активної діяльності з метою забезпечення гідних умов життя.

Реформування вищої школи залежить не лише від інноваційної модернізації освітнього процесу, а й послідовного оновлення його методологічних засад. Адже на шляху позитивних змін постають деструктивні процеси соціуму (нівелювання моральних цінностей, духовна, екологічна, економічна, політична кризи). Подвійні стандарти руйнують ціннісну детермінацію суспільних явищ і поведінкових програм. Тому у професійній підготовці майбутнього фахівця необхідно враховувати виклики нашого часу.

Метою освітньої програми за спеціалізацією «Управління навчальним закладом» є підготовка висококваліфікованого, соціально відповідального освітнього менеджера, який володіє універсальними базовими професійними знаннями та вміннями, інноваційним типом мислення та культури, з новими життєвими орієнтирами, здатного до проектування акмеологічного освітнього простору з урахуванням інноваційного розвитку освіти, запитів особистості, потреб суспільства і держави, спроможного на високому професійному рівні здійснювати достатньо широкі виробничі, управлінські, наукові, освітні й супутні (навчальні, виховні, консультаційні) функції для різних сфер управлінської педагогічної діяльності в Україні.

Розроблена нами програма магістерської підготовки покликана забезпечити спеціалізовану фундаментальну підготовку конкурентоздатних освітніх менеджерів через опанування магістрантами теорії і практики стратегічного, економічного, соціального, освітнього менеджменту, оволодіння необхідними знаннями і технологіями для подальшого підвищення їх наукової та професійної кваліфікації; оволодіння науково-дослідними та діагностичними методами психолого-педагогічних досліджень і здатністю до самостійної управлінської, науково-дослідної, викладацької та консультативної діяльності.

Сферами професійної діяльності випускників магістерської програми є науково-дослідні організації, пов'язані з вирішенням управлінських проблем в освіті; заклади системи вищої і додаткової професійної освіти; органи управління освітою різного типу; інформаційно-аналітичні та консультаційні центри, які реалізують комплексні соціально-культурні проекти і програми; освітні структури, в яких випускники є підприємцями, створюють і розвивають власну справу.

Після закінчення магістратури випускники можуть обіймати такі посади:

Начальник відділу (управління освітою); Директор /чи заступник директора/ освітнього закладу (середньої загальноосвітньої школи, спеціалізованої школи, гімназії, ліцею, інтернату, технікуму, коледжу, інституту); Керівник структурного підрозділу (начальник відділу, завідувач відділом); Заступник начальника відділу (управління освіти); Завдувач дитячим навчальним закладом; Директор, заступник директора позашкільного навчального закладу (Палацу дітей та молоді; музичної, спортивної, художньої школи); директор кабінету (методичного, навчально-методичного), курсів підвищення кваліфікації; Директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища); директор навчального (навчально-тренувального) центру; навчального пункту; директор центру професійної орієнтації молоді; директор школи (вищої спортивної майстерності, спеціалізованої дитячо-юнацької, спортивно-технічної і т. ін.); Начальник відділу (місцеві органи державної влади); Завідувач бази навчально-наукової; Завідувач кабінету навчального; Завідувач курсів; Завідувач лабораторії (освіта); Завідувач практики (виробничої, навчальної); Начальник кабінету (методичного); Завідувач відділення (заочного, підготовчого та ін.); Керівник позанавчальної виховної роботи; Керівник гуртка (методичного, педагогічного); Завідувач відділення у коледжі; Керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва; Головні фахівці - керівники науково-дослідних підрозділів; Начальники (завідувачі) науково-дослідних підрозділів.

Особливість управлінської діяльності керівника на сучасному етапі визначається сукупністю традиційних та появою нових керівних функцій. До традиційних функцій його управлінської діяльності належать прийняття рішення, організація їх втілення, коригування роботи, облік і контроль, які тепер залишаються основними. Завдяки новим функціям оновлюється зміст навчання (впровадження державних стандартів освіти, концепції виховання, профілізації та індивідуалізації освітнього процесу, авторських навчальних програм, підручників, посібників, виховних систем), відбувається впровадження нових освітніх технологій (розвивальне, модульне, диференційоване навчання, використання методів проектування і моделювання, життєтворчості особистості); удосконалюються форми й методи навчання і виховання (діалогові форми спілкування, лекційні, семінарські заняття, навчальні модулі); трансформуються методи контролю знань і вмінь учнів (запроваджуються індикатори розвитку учнів, рейтингові системи оцінювання); модернізуються зміст, форми й методи управління закладами і установами освіти (підвищується значущість менеджерської функції управління інноваційним процесом, створюються багатоваріантні моделі управління); з'являються авторські моделі закладів освіти (ліцеї, гімназії, коледжі).

Модернізований зміст діяльності керівника школи вимагає й оновлення форм управління. Пріоритетними стають дорадчо-адміністративні форми управління, які поділяють на: колегіальні (рішення ради школи, педагогічної ради, зборів трудового колективу, наради при директорові, методичної ради, профспілкових зборів, ради засновників); колективні (резолуції чи рішення, учнівської, батьківської ради, зборів творчих спілок учителів); індивідуальні (висновки, поради під час бесіди, спостереження, анкетування, інтерв'ювання).

Модернізація змісту, форм і методів управлінської діяльності формує керівника нового типу – відкритого, демократичного, компетентного, гуманістичного, творчо спрямованого. Водночас оновлення управлінської діяльності є передумовою розвитку творчих здібностей керівника, здатного виробити власний стиль управління, періодично оновлюючи зміст, форми і методи своєї діяльності. Рациональне поєднання модернізованих і класичних функцій, форм і методів управлінської діяльності керівника в сучасних умовах є запорукою ефективного формування творчого колективу, демократизації та гуманізації освітнього процесу, відкритості закладу як динамічно соціальної системи

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Василенко О.В. Інноваційний менеджмент [навчальний посібник] / О.В.Василенко, В.Г.Шматько. – К. : ЦУЛ, Фенікс, 2003. – 440 с.
2. Столяренко О. В., Столяренко О. В. Ціннісне ставлення до людини в системі професійних цінностей майбутнього учителя / Столяренко О. В., Столяренко О. В.. Матеріали Інтернет-конф. «Особистісно-професійний розвиток майбутнього вчителя», ВДПУ ім. М. Коцюбинського, листопад 2018 р.

*Столяренко Олена Вікторівна, доктор пед. наук, доц. кафедри педагогіки і професійної освіти ННІППФВК ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, olena-best@ukr.net;
Гура Ганна Олегівна, здобувач магістерського рівня вищої освіти галузі знань: 07 Управління та адміністрування; 073 Менеджмент.Управління освітнім закладом (за типом)*

Stoliarenko Olena Victorivna – Doctor of Pedagogy, Associate Professor at Pedagogics and Professional Education at Department at Vinnitsia State Pedagogical University named after M. Kotsiubynskyi. E-mail: olenabest@ukr.net
Hura Ann Olehivna –A Master’s Degree Student on the specialties as 07 “Management and Administration”; 073 “Management of an Educational Establishments” at Vinnitsia State Pedagogical University named after M. Kotsiubynskyi.